UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАМІТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

ДОПОМОЖІТЬ ГЕМИЛТОНСЬКИМ СТРАЙКЕРАМ.

Коло чотири тижні тому назад вийшли на страйк 100 робітників "Нейшинал Стіл Кар Корпорейш'н" в Гемилтоні, бо не згодилися на 50 процент знижки платні і на погіршення умовин праці. Велика більшість цих робітників — є просто звичайними нефаховими робітниками, ще й до того робітниками ріжних національностей. Звичайно, компанії завжди найбільше на таких робітників натискають, такі робітники ніколи не мають за собою оборони високоплатних фахових робітників, про таких робітників ніколи не дбають трейд-юнійні бюрократи.

Комуністична партія і трейд-юнійна освітня ліга — одинокі прийшли цим страйкуючим гемилтонським робітникам з моральною допомогою. Бо застрайкувавші робітники навіть не були орґанізовані, не мали юнії. Отже цілком зрозуміло, що в таких умовинах тяжко боротися. І тільки завдяки компартії й трейд-юнійній освітній лідзі, які поспішили з активною допомогою, вдалося страйкуючих робітників зорґанізувати в юнію. Майже всі страйкері вступили в юнію. Трейд-юнійні бюрократи з инших юній цілковито саботажують страйк. Капіталістична преса провадить кампанію наклепів і протиробітничої аґітації. Але страйкері проте тримаються, між ними боєвий дух. Одно, що є найбезпечніше — це голод. Це зараз найбільший ворог страйкерів. І щоб того ворога вбити — потрібна негайна фінансова допомога. Робітництво Канади повинно таки зараз поспішити з фінансовою допомогою гемилтонським страйкерам. Допомогу можна пересилати або через місцеві відділи Канадійської Робітничої Оборончої Ліги, або впрост до ЦК. Компартії Канади в Торонто.

ПАПЕРОВА ІНДУСТРІЯ ОБЄДНУЄТЬСЯ.

Коли залишається лише один місяць до пресової листопадової кампанії, то на думку нам приходить: чим заплатити за папір ще до листопада? (Це повсякденні питання кожної робітничої газети.)

Коли нам пригадують, що за той папір, на якому ми друкуємо газети й журнали, треба платити і то таки досить дорого, то зацікавившись тою справою ще більше, ми знаходимо в капіталістичній пресі "потішаючу" вістку, що від 1. січня 1930 року треба буде платити за папір ще дорожче.

Це ще більше нас заінтригувало. Бо кожного дня чуємо ми, що у всіх галузях індустрії запроваджується раціоналізацію: вставляється нові машини, які замінюють робітників, робітників тисячами віддалюється від праці, запроваджується систему "speed-up" і т. ин. Кажуть, що все це робиться тому, щоб здешевити виробництво, бо невитримка капіталістам від конкуренції між собою.

Значить, всі індустріяльні вироби повинні дешевіти. Паперова індустрія Канади також давненько вже перевела у себе раціоналізацію. Вона з кожним роком раціоналізується відправляючи робітників від праці і збільшаючи продукцію. А папір проте не дешевіє, а оце зачуваємо, що від 1. січня 1930 року газетний папір скокне пять доларів на тоні. (Це у фабриці, а на складі скокне два рази.)

Починаємо ми дошукуватися, чому це так і находимо: "Канада Павер енд Пейпер Корпорейшин" закупила дві паперові компанії, а саме: "Вейгамак Полп енд Пейпер Ко.," і "Порт Артур Полп енд Пейпер Ко." Отже три компанії злилися в одну. Розуміється за прикладом цих компаній підуть инші, а потім постепенно обєднаються в один всемогутній комбінат.

Поки-ж що оці три обєднані в одну компанію вироблятимуть 2,500 тон паперу денно, з них 2,000 тон чисто газетного паперу. За цею компанією йде друга — "Ейбітібі", яка виробляє 2,200 тон паперу денно, "Кенедіян Інтернейшинал" третя — 1,300 тон паперу денно. Далі йдуть менші компанії, як також індивідуальні підприємства, як англійського газетного лорда Ротерміра, "Ню Йорк Таймс" та ин., які всі разом виробляють 4,455 тон паперу денно.

Бачимо, що ціла канадійська паперова індустрія виробляє близько 10,500 тон паперу денно. І коли тільки три групи з них обєднали 2,500 тон денного виробництва, то центри паперової індустрії в Монтреалі і Ню Йорку дефінітивно заявили, що це обєднання є тільки вступом до піднесення, ціни на газетному папері по $5 на тоні від нового року. В тій заяві нічого не згадується, скільки робітників вилетить на брук з паперової індустрії в наслідок того обєднання та скільки инших компаній невдовзі з'їсть це обєднання.

Пани обєднуються і своїми обєднаннями вони збільшують безробіття, підносять ціни на товари, збільшують диктатуру одиниць над масами, диктують економічні закони країни, за якими неминуче зростає диктатура й політична. Бо смішно було-б думати, що в Торонто, наприклад, ґенерал Дрепер, мейор МекБрайд є незалежними диктаторами. Вони не самі розбивають комуністичні мітінґи та позбавляють робітників свободи слова. Вони є виконавцями волі того, хто стоїть за їхньою спиною, отого, що його англійською мовою називають "invisible government". Деякі, наприклад, ліберальствуючі ґазети домагаються, щоб провінціональний, або домініяльний уряд вмішався в справу диктатури торонтонської поліції. Ніколи вони не вмішаються, бо той, що стоїть за ними, не позволить.

Ось що то значить капіталістичні обєднання. Вони є фактичними диктаторами економічного й політичного життя країни. І робітники, яких викидають з роботів, повинні це знати; які страйкують, а поліція бє їх і арештує — повинні це знати; які працюють і не дбають про те, щоб допомогти зорганізувати неорганізованих, дати допомогу безробітним, допомогти виграти страйк страйкуючим — також повинні це знати. Робітники й фармері взагалі, що борються за кусок хліба й не можуть його вибороти — повинні знати, що коли обєднуються два чи три банки, дві збіжеві компанії, лісові, вугільні чи инші — то це вони творять єдиний спільний фронт проти робітників і фармерів. І трудящі у відповідь на це повинні творити спільний фронт проти обєднання капіталу й раціоналізації індустрії.

Коли ми зараз пишемо про обєднання компаній паперової індустрії і що в наслідок того ціни на папір знову підносяться, то цим ми сиґналізуємо: Товариші робітники й фармері, лучіться довколо своєї робітничо-фармерської преси! Хай місяць листопад, що оце наближається, буде місяцем мобілізації українського робітництва й фармерства й обєднання їх довкола робітничо-фармерської преси! Підготовляйте поле до цего обєднання таки від тепер! Відповіддю на капіталістичні обєднання повинно бути обєднання всіх трудящих.

ЩЕ ПРО ОДНО ОБЄДНАННЯ.

Про це друге обєднання читаємо вже ми в американській Гирстовій пресі. Гирст, власник 28-ми великих щоденних газет у 18-ти американських стейтах, закупив велику скількість шерів у фільмовій "Fox Movietone Corporation" — в компанії, яка продукує балакаючі фільми. Компанія ця від тепер буде називатися "Fox Hearst Corporation", а своєю метою вона ставить збирати по цілому світі **"sound newsreel material"**, тобто знімати звукові новинкарські фільми з ріжних подій в цілому світі. Ця компанія буде постачати новинки зі світу для двох компаній, до "Hearst Metrotone News" і до "Fox Movietone News", а ці розсилатимуть ці новинки по тисячах американських, канадійських та инших країн кіно-театрах.

Спитаєте: а що в цему важного, великого? А те, що вже зараз у всіх великих містах Европи, в Китаю, Японії, Філіпінах, Індії, Австралії, на Близькому Сході — всюди працюють спеціяльні групи цих компаній. Тепер до них будуть додані ще нові, що число їх подвоїться. Вони вкриють цілий світ і в додатку до 28 великих Гирстових ґазет — творитимуть могутній засіб пропаганди. Це є той величезний культурницький засіб, який ловить у свою сітку думку мільйонів працюючих і отруює їх своєю капіталістичною пропагандою.

УЛЮБЛЕНЦІ АНҐЛІЙСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ

Англійська буржуазна преса дуже тішиться міністрами "робітничого" уряду.

Консерватори (партія найреакційнішої фінансової англійської буржуазії), за повідомленням ґазет, втратили всяку надію на негайну перемогу над урядом МекДоналда, бо він цілком пішов слідами старого уряду і тепер консерватори не мають нічого йому протиставити.

І партія праці і консервативна, стали однаковими для англійської буржуазії, з тою ріжницею, що партія праці гнучкіше й краще виконує замовлення буржуазії, а тимчасом своєю назвою й по традиції може тримати дрібну буржуазію і навіть ще й велику частину пролетаріяту, під своїм впливом.

За чесну, усердну й умілу службу англійська буржуазія не нахвалиться своїми новими міністрами. Недавно буржуазія влаштувала велику зустріч міністрові Сновденові, що повернувся з Газької конференції, де обговорював інтереси англійського фінансового капіталу так ретельно, що далеко до нього Чемберлейнові. "Робітничий" міністер Сновден за цю послугу віднині став улюбленцем англійської буржуазії.

Але вона несправедлива до останніх міністрів і керівників партії праці. Вся партія соціял-зрадників служить капіталові, хто чим може, кожен з ватажків її і міністрів є найкращим слугою капіталу, і ворогом робітництва. Це доводять вони один поперед одного. На з'їзді трейд-юніонів в Белфасті ґенеральна рада своїм звітним докладом показала, що й трейд-юнії слідом за партією праці стають частиною державного апарату капіталістичного панування, визиску англійських робітників.

Голова ґенеральної ради Бен Тілет у звітній доповіді порадував буржуазію, що трейд-юнії віддадуть свій досвід і сили англійській нації (буржуазії), для відродження економічного життя. Це означає, що трейд-юнійні бюрократи по всій англійській імперії будуть допомагати капіталістичній раціоналізації англійської промисловости, що зменшує заробітну платню, збільшує робочий день і викидає сотні тисяч безробітних на брук.

Гасла миру в промисловості, співробітництва з капіталістами, були потрібні лише для того, щоб насамперед замазувати робітникам очі, насправді ж мова йшла й тоді, а тепер про це й самі трейд-юнійці бюрократи вже говорять — про повне підпорядкування трейд-юній капіталові.

Щоб ґенраді в цьому ніхто не заважав, комуністів і робітників, що належать до лівого рушу меншости, — позбавляють права говорити, виключаючи зі з'їзду так само, як потроху йде виключення з трейд-юній усіх комуністів і робітників, що не згодні з політикою клясового миру і прислужництвом англійському імперіялізмові.

Трейд-юнійні бюрократи, щоб ці в кого не було жадних сумнівів у їх намірах, чесно й назавжди продатись, і вірою й правдою служити інтересам капіталу, віддали капіталістичним видавцям орган партії праці ґазету "Дейлі Геральд". Так краще, капіталісти будуть керувати ґазетою партії праці вже не через її ЦК чи трейд-юнії, а безпосередньо.

Цілком даремне сам Сновден називається улюбленцем англійської буржуазії, — його товариші з трейд-юній роблять усе, що можуть, щоб від него не відстати.

БЮТЬ І ПЛАКАТИ НЕ ДАЮТЬ.

Підсумки гаґської конференції.

Гаґська конференція, нарешті, щасливо закінчилася. Щасливо, звичайно, не для Німеччини. Держави переможці після тривалого торгу замирилися і знов таки коштом Німеччини.

Конференція відбулася під знаком наступу англійського імперіялізму. Правда, на цей раз від Англії була делеґація "робітничого" уряду, та це не завадило їй з надзвичайною настирливістю і в дуже гострій формі вимагати задоволення фінансових претенсій англійської буржуазії. Більш того, англійська преса навіть твердить, і має цілковиту рацію, що пан Сновден далеко краще боронив інтереси своєї батьківщини, себто англійської буржуазії, як це робили його твердолобі попередники.

Франція також має бути вдоволена з наслідків конференції. Адже всі поступки, зроблені Англії, спритним маневром перекладено на плечі тої самої Німеччини та й ще до певної міри на плечі малих держав. Франція відкупилася буквально дрібницями.

Ось уже Німеччині Гага нічого втішного не дала. В обмін за додатковий матеріяльний тягар Німеччина нічогісінько не дістала. Марні були сподіванки щось виторгувати в політичній галузі. Свою вимогу про вчасне звільнення Саарського краю Штреземан не зважився навіть виголосити. Що ж до Райнщини, то тут негайно звільняється лише так звану другу зону, що її однаково за Версальським мирним договором мали звільнити до 1. січня 1930 року. Так звану третю зону французи пообіцяли евакувати лише в червні 1930 року, і то після якихось додаткових переговорів. Отже, питання про Райнщину ще буде за привід для тривалого торгу.

Остання втіха, що зосталася німецькій делеґації, є в тих гострих незгодах, які виявилися підчас конференції між Францією й Англією. Особливо зраділи німецькі меншовики, гадаючи, що в майбутньому Німеччина зможе грати на суперечностях між колишніми спільниками. Проте, і тут перспективи дуже сумні, бо, як ми бачили, в слушний момент Англія й Франція завжди можуть замиритися коштом тої самої Німеччини.

Тягар гаґської угоди німецька буржуазія, безперечно, спробує перекласти на робітників. Щоб платити два мільярди золотих марок щороку, треба їх десь винайти і з когось здерти. Німецький пролетаріят і собі не схоче бути жертвою. Отож гаґська угода спричинилася до великого загострення соціяльної боротьби в Німеччині.

М. Ф—ко.

ДО РОБІТНИКІВ ПРОВІНЦІЇ ОНТЕРІО.

Комуністична Партія Канади приготовляється взяти участь у провінціональних виборах. В провінції Онтеріо вибори відбудуться 30. жовтня. Комуністична Партія буде мати кандидатів у Торонто, Гемилтоні, Виндзор і можливо в Ошаві, Веленді й Лондоні. Тисячі голосів є втрачені нашою партією через те, що робітники занедбують зголосити свої імена на виборчі листи. Беріться до цього зараз! ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШЕ ІМЯ БУЛО НА ВИБОРЧІЙ ЛІСТІ! ЦЕ Є ДУЖЕ ВАЖНЕ!

Зробіть цю провінціональну виборчу кампанію голосним протестом робітничої кляси проти війни проти Радянського Союза, проти поліційного терору й за свободу слова, преси і зборів! Зробіть виборчу кампанію мобілізацією канадійської робітничої кляси проти раціоналізації й визиску, мобілізацією безробітних за утримання по трейд-юнійній скалі платні й асекурацію проти безробіття. Викривайте реформістів у їх дійсной ролі як зрадників робітничої кляси й льокаїв канадійських босів!

ДЕЩО ПРО РОБКОРІВ ТА ЇХНІ ОБОВЯЗКИ.

В дописах "У.Р.В." можна надибати багато нарікань на робкорів. Члени наших організацій роблять закиди своїм місцевим робкорам, що вони за мало, або цілком не пишуть, а як пишуть, то не так, як повинні-б писати. Члени мають повне право нарікати на своїх місцевих робкорів, коли ті не сповняють належно своїх обовязків, наложених на них організаціями. Але часом треба винувати й членство наших організацій, яке вибирало цих робкорів. Робкором бути це не є легка справа. Товариш, що бере на себе обовязок робкора, повинен бути добре познайомлений в організаційних питаннях, в ріжних громадсько-політичних справах, повинен бути добрим спостерігачем, свідомим товаришем, який міг би послуговуватися авторітетом по справам журналістики в своїй місцевости.

Організація часом вибере робкором в своїй місцевости такого товариша, який не може писати, не знає, як треба читати ґазету. Що-ж такий товариш може писати, як він не є очитаний, як він не розуміється на ґазетних справах? Його лише виберуть, запишуть в протокол й він остається цілий рік робкором лише в рекордовій книжці. Щоби писати, треба читати, треба знати. Знати може лише той, що читає, що студіює. Хто читає і студіює, той має матеріял і може писати, може його передавати іншим.

Правда, що таких робкорів ми дуже мало маємо в наших організаціях. Але ми повинні постаратися про те, щоби вони були. Ми мусимо їх випродукувати. Треба закладати курси робкорства на місцях та втягати до них всіх тих товаришів і товаришок, що проявляють деякі здібности в писанню, що зацікавлені такими справами та мають охоту й порив до науки. Про це повинні постаратися організації на місцях.

Тепер ми поговоримо про тих робкорів, які доколи пишуть, яких ми уважаємо за ліпших. Чи вони належно сповняють свої робкорські обовязки? Не всі. Деякі з цих кращих робкорів лише тоді напишуть допис до ґазети, коли в організації відбулася забава, представлення, чи концерт. Нема підприємства в організації, нема дописів. Коли запитають часом товариші з заряду свого робкора, чому він так мало пише, то він відповість, що "нема про що писати"! Коли робкор думає, що він має писати лише про підприємства, які відбуваються в організаціях, то такий робкор мильно думає. Це не є одиноке джерело, з якого робкор мав би черпати свій матеріял. Робкорський обовязок є поширений далеко поза організаційні підприємства. Кожний робкор повинен знати про всі менші та більші індустрії в своїй місцевости, про всі ворожі робітництву організації. Він повинен перевідати скільки де працює робітників, які умовини праці, чи існують юнії в тих підприємствах, де працюють робітники. Робкор повинен перевідати про всі галузі праці й боротьбу робітників з підприємцями. Робітничо-фармерський кореспондент повинен писати про всі справи не лише своєї місцевости, але цілого округа. Він повинен читати місцеву англійську пресу й з неї довідуватися про збори ріжних ворожих робітництву організацій, про промови лідерів ріжних тих організацій та репортувати все те до своєї преси, якщо воно має в собі щось такого, що про це варто знати українським робітникам.

Треба писати про організаційні справи з часта, але треба також писати про справи з поза організації. Таких справ є дуже багато в кожній місцевости. Було би також бажаним, щоби не лише робкори, але й інші робітники писали про все те, з чим вони стрічаються.

М. С.

ДОПОМОЖІТЬ БОРОТЬБІ ЗА СВОБОДУ СЛОВА!

До робітників і робітниць міста Вінніпегу і Іст Килдонан.

Товариші й Товаришки!

Вам відомо з преси, як організоване робітництво провадить в Торонто боротьбу за свободу слова й проти поліційного терору. В наслідок цеї боротьби поліція стало арештує і ставить перед суд наших товаришів і товаришок.

Ця боротьба є не лише справою торонтонських робітників, але справою цілого свідомого робітництва Канади. Поза-торонтонське робітництво повинно бодай фінансово допомогти в цій боротьбі.

Центральний Міський Комітет Канадійської Робітничої Оборончої Ліґи у Вінніпегу на свому останньому засіданні, обговорив поклик ЦК КРОЛ з Торонто про потребу негайної фінансової допомоги і ухвалив влаштувати в неділю, 6-го жовтня, колекту хата в хату в Елмвуд.

Ми апелюємо до всего членства КРОЛ у Вінніпегу, до членів і членкинь відділів ТУРФ-Дім, Жінсекції, Секції Молоді та РЗТ у Вінніпегу і Іст Килдонан, до Польського Робітничого Товариства, латишського та еврейського відділів КРОЛ, взяти участь в цій колекті, а робітництво Елмвуд закликаємо щиро жертвувати, коли до них зголосяться колектори.

Колекторів висилається з Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан від 10. години рано. Ми просимо всіх, хто зголошуватиметься на колекту, їхати впрост до Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан, а хто не знає куди їхати, то зголошуватися до Укр. Роб. Дому у Вінніпегу — між 9-ою а 11-ою годиною рано, а призначені члени запровадять Вас до У.Р.Д. в Іст Килдонан.

Тож ще раз кличемо Вас, товариші й товаришки, допоможіть робітничій справі, допоможіть боротьбі за свободу слова в Торонто, зголошуйтеся в неділю рано, 6. жовтня на колекту в Елмвуд!

Одночасно просимо робітничі організації в Вінніпегу і Іст Килдонан не влаштовувати в неділю рано, 6. жовтня, мітінґів, читань, але взяти участь в колекті.

Ц.М.К. КРОЛ у Вінніпегу.

Комуністи у Львові скликали збори. Поліція не допустила до зборів і арештувала кільканацять осіб. Між иншим арештовано жінку, яка роздавала летючки, повідомляючі про збори.